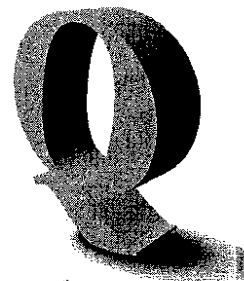

Jacek
ŁUCZAK
Mariusz
TURBANSKI

jakość
w praktyce

FILTRON - ISO 9001 WIX-FILTRON QS-9000

Wraz ze wzrostem liczby aut poszerza się rynek części zamiennych i eksploatacyjnych. I właśnie w tym rynku umacnia swoją pozycję WIX-FILTRON. Przedsiębiorstwo Filtron powstało w 1982 r. i w ciągu 15 lat działalności osiągnęło i utrwaliło pozycję wicelidera na rynku krajowym. Przedmiotem działalności firmy jest produkcja szerokiego asortymentu filtrów i wkładów do filtrów dla motoryzacji, maszyn i urządzeń silnikowych. Obecnie oferta produkcyjna obejmuje ponad 300 typów filtrów i wkładów filtrów powietrza, oleju i paliwa (benzyny), oleju napędowego, płynów hydraulicznych, zawieszin proszków i innych mediów. Oferowane wyroby oraz towary innych producentów stosuje się do silników samochodów osobowych, dostawczych, ciężarowych i autobusów, silników stacjonarnych, sprężarek i dmuchaw, agregatów hydraulicznych, komór proszkowych, urządzeń klimatyzacyjno - wentylacyjnych i innych maszyn i urządzeń. Przedsiębiorstwo zatrudnia 298 osób i nieustannie rozwija potencjał wytwórczy.

Dażeniem przedsiębiorstwa jest wytwarzanie produktów o najwyższym światowym standardzie technologicznym, na potrzeby rynku krajowego, oraz wymagających odbiorców zagranicznych.

Przedsiębiorstwo FILTRON jest uznanym dostawcą na tzw. „pierwsze wyposażenie” do takich firm, jak fabryki samochodów osobowych (DAEWOO FSO, FIAT AUTO POLAND), ma również własną, dobrze zorganizowaną sieć dystrybucji, która swoim zasięgiem obejmuje

Rynek samochodowy na całym świecie zaliczany jest do lokomotyw gospodarczych. Najlepszym tego przykładem są Stany Zjednoczone i lokalny rynek motoryzacyjny. Także Polska okazuje się być doskonale rozwijającym się rynkiem samochodowym. W ubiegłym roku sprzedano w naszym kraju 374 tys. aut, co plasowało nasz rynek na siódmym miejscu w Europie. Natomiast wzrost sprzedaży o trzydzieści procent w pierwszym półroczu bieżącego roku stawiał nas na drugim miejscu po Słowenii, wśród najbardziej dynamicznie rozwijających się rynków. Jego atrakcyjność dostrzegają najwięksi producenci samochodów konkurując w podejmowanych inwestycjach.

cały kraj. Przedsiębiorstwo współpracuje z odbiorcami krajowymi (sprzedaż na pierwsze wyposażenie, hurtownie stacjonarne, hurtownie obwoźne, bazy transportowe, sklepy motoryzacyjne) i zagranicznymi (m. in. J. C. Binzer - Niemcy, LUMJAN - Czechy, MAPCO - Niemcy, RONA - Łotwa, KAMICO - Słowacja, ARMAFILT - Węgry).

Obecnie firma posiada 22% udziału w rynku polskim, eksportuje także do 20 krajów świata, w tym do Niemiec, Czech, Węgier, Rosji, czy na Ukrainę. Jest jedynym w Polsce producentem filtrów klimatyzacyjnych.

W kwietniu 1997 roku przedsiębiorstwo FILTRON uzyskało certyfikat ISO 9001 przyznany przez uznaną, niemiecką jednostkę TÜV CERT.

W sierpniu 1997 r. gostyńska firma została partnerem amerykańskiego koncernu motoryzacyjnego DANA i przybrała nazwę WIX-FILTRON. DANA jest największym, niezależnym dostawcą części samochodowych w Ameryce Północnej. W dniu dzisiejszym zakłady koncernu DANA znajdują się w 30 krajach, na pięciu kontynentach, zatrudniając 45000 pracowników w 500 firmach.

W czerwcu 1996 roku Business Week umieścił DANA Corporation w gronie 100 najbardziej dynamicznie rozwijających się firm. Ocena ta znalazła także po-

twierdzenie w rankingu Financial World w lutym 1996 r.

Motto korporacji **People Finding A Better Way** - (Ludzie znajdują lepszą drogę), wskazuje na podejmowanie ciągłych inwestycji przede wszystkim w ludzi i systemy zarządzania.

Jedną z pierwszych decyzji, jakie zostały podjęte w WIX-FILTRON było wdrażanie systemu QS-9000.

Lider dzięki jakości – hasło przewodnie polityki jakości jest nadal niezmiennie.

DROGA DO ISO 9001

Po raz pierwszy hasło ISO 9000 w FILTRON-ie padło w marcu 1995 roku, na szkoleniu dla kierownictwa. Po jego zakończeniu, kiedy zapadła decyzja o przystąpieniu do prac nad systemem jakości ISO 9001, został ustalony wstępny harmonogram prac i przystąpiono do jego realizacji. Podstawowym założeniem, konsekwentnie realizowanym w całym okresie budowy i wdrożenia systemu, było możliwie największe zaangażowanie wszystkich pracowników przedsiębiorstwa i ostantacyjne poparcie kierownictwa.

skonfrontowanie wymagań wybranego modelu ISO 9001 ze stosowanymi rozwiązaniami. Ponad stustronicowy dokument przez kilka miesięcy był wykorzystywany jako materiał szkoleniowy dla organizowanych szkoleń na wszystkich szczeblach organizacyjnych oraz na dalszych etapach, związanych z budową dokumentacji systemowej. Z czasem jego wiodącą rolę w systemie jakości zastąpił inny dokument – księga jakości.

DOKUMENTACJA SYSTEMU JAKOŚCI

Na podstawie diagnozy systemu jakości wskazane zostały priorytety prac, zdefiniowana została pierwotna lista procedur systemowych i powołani liderzy oraz zespoły dla ich opracowania. Wskazując grupę procedur, nad którymi praca powinna zostać rozpoczęta w pierwszej kolejności, kierowano się założeniami:

- niezbędny jest sukces, tzn. w zestawie pierwszych zakończonych procedur muszą znaleźć się procedury łatwe, wymagające opisanie aktualnie realizowanych działań i dokonania jedynie nieznacznych modyfikacji,

- konieczne jest możliwie najszybsze rozpoczęcie prac w obszarach mocno zaniedbanych w rozumieniu wymagań normy ISO 9001, spełnienie których pociąga za sobą konieczność zmian organizacyjnych, czy poniesienia określonych nakładów inwestycyjnych. Zbyt późne rozpoczęcie prac nad takimi procedurami w skali całego przedsięwzięcia spowoduje opóźnienie w realizacji harmonogramu prac,

- porównywalne obciążenie liderów poszczególnych procedur.

Bardzo wiele spotkań, jakie na wstępnych etapach prac nad systemem odbywały się, miały jeden cel, a mianowicie przekonanie pracowników, że opisując re-

	1995				1996			
	I kw	II kw	III kw	IV kw	I kw	II kw	III kw	IV kw
Diagnoza obecnego systemu kształtowania jakości		■						
Szkolenia wszystkich pracowników przedsiębiorstwa		■		■		■		■
Powołanie pełnomocnika ds. systemu oraz zespołu roboczego, opracowanie polityki jakości		■						
Zdefiniowanie listy procedur		■						
Opracowanie procedur systemowych i innych dokumentów			■	■	■	■		
Wdrożenie procedur				■	■	■	■	■
Opracowanie księgi jakości					■	■		
Przeszkolenie audytorów i auditing wewnętrzny				■	■	■	■	■
Proces certyfikacji								■
Doskonalenie systemu								■

Rys. 1. Harmonogram prac nad systemem jakości ISO 9001 w Przedsiębiorstwie FILTRON w Gostyniu.

Ustalono także, że cały zakres działalności przedsiębiorstwa zostanie objęty systemem jakości, nawet jeżeli nie stanowi to wymagań normy ISO 9001, w zakresie niezbędnym dla uzyskania certyfikatu. Stąd od samego początku uwzględnione zostały:

- rachunek ekonomiczny kosztów jakości,
- marketing oraz
- zarządzanie środowiskowe.

Mieliśmy świadomość, że sukces podejmowanych prac nad systemem jakości warunkowany jest przemianami w mentalności pracowników, w pierwszej kolejności kadry kierowniczej. Dlatego właśnie przygotowane dla niej szkolenia, początkujące obszerny program szkoleń całej załogi, obejmowały kilkadziesiąt godzin.

Następnie dokonana została diagnoza aktualnego systemu jakości, której celem było

27 procedur zapewnienia jakości, w tym procedury:
 - Badania marketingowe,
 - Zarządzanie środowiskiem,
 - Analiza kosztów jakości

84 instrukcji pracy

Księga jakości

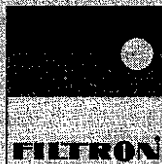
Procedury zapewnienia jakości

Instrukcje zapewnienia jakości i instrukcje pracy

17 instrukcji zapewnienia jakości

Rys. 2. Piramida dokumentacji systemu jakości w liczbach

POLITYKA JAKOŚCI

Nadrzędnym celem Spółki WIX-FILTRON w Gostyniu jest stworzenie jak najlepszych warunków dla zapewnienia doskonałej egzystencji firmy przez długie lata. Zdejmujemy sobie sprawę, że jest to możliwe wyłącznie poprzez pełne zaspokojenie potrzeb naszych klientów oraz wdrożenie i ciągłe doskonalenie systemu jakości ISO 9001. Integralnej części zarządzania firma

Nasza dewiza: „**LIDER DZIĘKI JAKOŚCI!**”

wskazuje, że menedżerowie WIX-FILTRON traktują Jakość bezwzględnie priorytetowo, aby dostawcy i odbiorcy byli dumni z faktu, że są naszymi klientami, a inni zabiegali o uzyskanie takiego statusu. Równoprawnymi partnerami w działaniach pro-jakościowych są kwalifikowani pracownicy, zaangażowani, doceniani i zadowoleni.

Cele strategiczne

Osiągnięcie i utrzymanie pozycji lidera
Efektywne, systemowe zarządzanie przedsiębiorstwem przez jakość
Najwyższy poziom jakości oferowanych wyrobów i usług

Cele operacyjne

Angażowanie wszystkich pracowników w prace nad systemem
Ustawiczne podnoszenie kwalifikacji pracowników
Wzrost efektywności ekonomicznej Spółki

Dyrektor Naczelny
[Signature]
Piotr Gliemziak

alizowane przez siebie zadania, modyfikując je, wskazując najlepsze rozwiązania mogą usankcjonować najkorzystniejsze dla siebie i firmy działania. Potwierdziła to praktyka, liderzy wiedzieli że budują procedury dla siebie. W efekcie powstało ponad sto dokumentów systemowych, pozostających w typowym układzie.

Wszyscy też zgodzili się, że wymagania, jakie stawia ISO 9001 to nic więcej jak podstawowy zakres przedsięwzięć jaki powinny stanowić praktykę każdej organizacji. Ich opisanie i realizacja to bardzo sensowne podejście do pracy. Wobec tego ich nie respektowanie należy traktować jako naruszenie podstawowych zasad działalności gospodarczej na każdym stanowisku pracy. Podkreślanie znaczenia procesu budowy systemu jakości, ale nie traktowanie go w kategoriach dumnych przedsięwzięć znacząco pomogło dyscyplinować tempo prac projektowych i wdrożeniowych.

JAKIE BŁĘDY POPEŁNILIŚMY

Nie ustrześliśmy się przed popełnieniem błędów, na które możemy wskazać z perspektywy czasu. Nie miały one charakteru krytycznego, nie spowolniły nawet tempa prac nad systemem, jednak powodowały niedostateczną efektywność wszystkich działań.

Do podstawowych błędów należy zaliczyć:

- niedostateczną partycypację pracowników produkcyjnych i ich niedoinformowanie, na pierwszych etapach budowy systemu, o istocie podejmowanych prac. Skuteczność opracowania i wdrażania systemu jakości wymaga zaangażowania wszystkich pracowników. Dopiero w drugim roku uruchomione zostały działania propagandowe i szkolenia obejmujące wszystkich pracowników produkcyjnych. W chwili obecnej uważamy, że stosowane rozwiązania mogą stanowić wzór dla innych przedsiębiorstw. Na halach produkcyjnych powieszone zostały tablice informujące o stałym postępie prac nad systemem, pod sufitem umieszczono okazałych rozmiarów plansze z hasłem polityki jakości, okazjonalnie wydawana jest gazetka informująca o systemie, uruchomiony został radiowęzeł, przez który niemal codziennie przekazywane są informacje o bieżących sprawach związanych z systemem jakości, prowadzone są szkolenia i spotkania w grupach pracowniczych.

- zbyt późno rozpoczął się etap wdrażania procedur. Błędem okazało się oczekiwanie na zakończenie opracowania licznej grupy dokumentów i rozpoczęcie etapu wdrażania. Najlepszym sposobem ich weryfikacji i uzgodnień okazał się sam etap wdrażania;

- zdecydowanie za późno uruchomione zostały audyty wewnętrzne. Okazało się, że pomogły one w rozwiązaniu wielu problemów obligując do podejmowania działań korygujących, w tym związanych ze zmianami w dokumentacji, bądź obligujących do wdrożenia wszystkich zakładanych działań.

WYBÓR JEDNOSTKI CERTYFIKUJĄCEJ

W październiku 1996 r. wysłaliśmy zapytania ofertowe do niemal wszystkich pracujących w Polsce jed-

TÜV CERT CERTYFIKAT

Placówka Certyfikacyjna
TÜV Management Service GmbH
zaswiadcza, zgodnie z procedurą
TÜV CERT, że przedsiębiorstwo

Przedsiębiorstwo FILTRON
ul. Wrocławska 145
PL 63-800 Gostyn

wprowadziło i stosuje system zapewnienia
jakości w zakresie

Produkcji filtrów i wlotów filtrów do oczyszczania
powietrza, oleju silnikowego, oleju napędowego,
benzyny, wody, gazów iśmielniczych, płynów hydraulicznych
i innych płynów roboczych i mediów procesowych

Na podstawie audytu (protokół nr. 24023839)

potwierdza się spełnienie wymagań norm

DIN EN ISO 9001:1994 / PN ISO 9001:1996

Certyfikat ten jest ważny do kwietnia 2000

Numer rejestracyjny 12 100 7740

[Signature]
Dyrektor Naczelny
Piotr Gliemziak

nostek certyfikujących. Dokonując wyboru, kierowaliśmy się kilkoma kryteriami. Założyliśmy, że będzie to certyfikat jednej organizacji (nie podwójny), natomiast przyznany przez uznaną i bardzo wiarygodną organizację certyfikującą. Już szybkość z jaką poszczególne jednostki udzieliły nam odpowiedzi, ich forma, a często nawet estetyka korespondencji spowodowały odrzucenie większości z nich. Niestety wiele firm zapomina o fakcie, że to przedsiębiorstwa składające zapytanie ofertowe są KLIENTAMI a nie odwrotnie.

Ostatecznie do rozmów zaprosiliśmy przedstawicieli dwóch organizacji certyfikujących, a mianowicie Det Norske Veritas oraz TÜV Management Service. Bardzo wysoko zostały ocenione obydwie oferty i bezpośrednio prezentacje, na które zostali zaproszeni przedstawiciele tych organizacji. Ostatecznie po przeprowadzonej burzy mózgów zaprosiliśmy do współpracy TÜV tylko dlatego, że jest bardziej identyfikowany na rynku motoryzacyjnym.

Dwudniowy audit certyfikacyjny, brak niezgodności, dopisujące humory auditorów i na końcu słowa: rekomendujemy przyznanie FILTRON-owi certyfikatu, potwierdziły zgodność i efektywność naszego systemu. Forma wręczenia certyfikatu miała oddać fakt, że jest to nagroda dla wszystkich pracowników, bowiem zerwaliśmy z powszechną tradycją pompatyczności tego rodzaju imprez. Uroczystość odbyła się w czerwcu na terenie przedsiębiorstwa, a zaproszeni na nią zostali wszyscy pracownicy oraz przedstawiciele jednostki certyfikującej. Nieobecność reprezentantów władz, mediów, konkursy, orkiestra, grochówka, piwo, tylko krótkie przemówienia oficjalne okazały się najlepsze dla podkreślenia znaczenia i roli jaką odgrywają wszyscy

pracownicy w systemie jakości. Była to tym ważniejsza uroczystość, że zbiegła się z piętnastolecie firmy oraz z połączeniem z amerykańską korporacją DANA.

QS-9000...

Rynek motoryzacyjny to najlepszy przykład rozwoju koncepcji systemowego zarządzania jakością. Wymagania postawione przez Wielką Trójkę producentów samochodowych już uznawane są za międzynarodowe normy i stanowią kolejny krok po ISO 9001 dla dostawców na rynek samochodowy. Kierownictwo WIX-FILTRON w kilkanaście dni po uzyskaniu certyfikatu ISO 9001, podjęło decyzję o jego rozszerzeniu w formie spełnienia wymagań QS-9000 i uzyskaniu certyfikatu trzeciej strony. Zamierzenia w tym zakresie są bardzo ambitne, bowiem zakładamy uzyskanie certyfikatu do końca 1998 roku.

Zgodnie z przyjętym harmonogramem do chwili obecnej dokonano w Spółce całościowego auditu systemu ISO 9001 z uwzględnieniem dodatkowych wymagań stawianych w części pierwszej standardu QS-9000. Przygotowany raport został omówiony w gronie kierowników i liderów poszczególnych procedur. Odbyły się także szkolenia wewnętrzne w zakresie QS-9000 prowadzone przez konsultanta oraz reprezentantów amerykańskiego koncernu Ahlstrom. Kolejne szkolenia przeprowadzą reprezentanci firmy WIX, które w USA już spełniły wymagania powyższych standardów. Nawiązana została bliska współpraca z Ford Motor Co., uzgadniany jest szczegółowy harmonogram wdrożenia systemu zapewnienia jakości QS-9000.

	1997		1998			
	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
Szkolenia związane z projektowaniem, budową i wdrożeniem systemu jakości QS-9000	■	■	■			
Audit wewnętrzny systemu ISO 9001 w całym przedsiębiorstwie	■					
Przygotowanie raportu z auditu oraz omówienie jego wyników	■					
Opracowanie szczegółowego harmonogramu prac nad QS-9000 wraz ze zdefiniowanymi odpowiedzialnościami i niezbędnymi zasobami		■				
Powołanie liderów oraz zespołów pracowniczych do realizacji poszczególnych zadań		■				
Rozwój systemu zapewnienia jakości ISO 9001 w dostosowaniu do wymagań QS 9000			■	■	■	■
Realizacja zadań związanych z wymaganiami cz. II QS 9000 - wymagań sektorowych			■	■	■	■
Nawiązanie współpracy z przedstawicielami Ford, GM, Chrysler oraz realizacja zadań związanych z wymaganiami QS-9000 cz. III - wymagania klientów			■	■	■	■
Audyty wewnętrzne systemu ISO 9001			■	■	■	■
Audyty wewnętrzne wymagań QS-9000 (cz. II i cz. III)			■	■	■	■
Procedura certyfikacji						■
Doskonalenie systemu QS-9000						■

Rys. 3. Wstępny harmonogram prac nad systemem jakości QS-9000.

Koszty jakości

Wykraczające poza normę 9001 pomiar i analizę kosztów jakości uznaliśmy w FILTRON-ie za niezwykle istotne. Musimy wiedzieć ile kosztuje nas zapewnienie wysokiej jakości, znać strukturę tych kosztów i ich kształtowanie się w czasie. Biorąc pod uwagę, że po przekształceniu FILTRON-u w spółkę ulegną zmianie metody rachunku, kosztów, zdecydowaliśmy się wdrożyć przyjęte rozwiązania dopiero po tym fakcie.

Opracowaliśmy procedurę, w myśl której będą analizowane koszty jakości. Wyróżnione zostały koszty działalności zapobiegawczej, koszty oceny jakości oraz straty powstałe w wyniku zaistnienia braków (wewnętrznych i zewnętrznych). Przekonanie, że koszty związane z jakością powstają w każdej komórce przedsiębiorstwa, znalazła swoje odbicie w odpowiednio zmienionym planie kont, który ma umożliwić dostateczną szczegółowość analiz.

Szczególne odpowiedzialność spoczywa, rzecz jasna na Dziale Zapewnienia Jakości. Kierownik tego działu odpowiada za weryfikację kosztów ponoszonych w związku z rozwojem laboratorium, realizacją badań zewnętrznych, innych kosztów utrzymania systemu zapewnienia jakości. Pracownicy Działu odpowiadają za zlecone im działania zmierzające do ograniczenia kosztów braków. Zintegrowany system komputerowy umożliwia rejestrację na podstawie wystawionych kart braków danych dotyczących ilości braków wewnętrznych. Dane te są następnie kojarzone z danymi techniczno-kalkulacyjnymi wybrakowanych elementów (wyrobów), co pozwala na automatyczne określenie ich kosztów. Analogicznie określony i zarejestrowany może być koszt braków zewnętrznych, łącznie z wynikającymi z rękopisami kosztami dodatkowymi.

Kierownik Działu Kadr i Płac jest odpowiedzialny za klasyfikację kosztów szkoleń, delegacji i wynagrodzeń związanych z systemem zapewnienia jakości. Kierownik Działu Technicznego odpowiada za określanie kosztów wynikających z działań naprawczych związanych z koniecznością poprawy jakości oraz określenie i opis kosztów wynikających z zakłóceń w procesie produkcyjnym. Analizę kosztów jakości umożliwi porównanie wielkości rzeczywistych z planowanymi (działalności zapobiegawczej i oceny jakości) lub dopuszczalnymi (straty z racji braków). Celem analizy jest również określenie miejsc lub zjawisk nadmiernie kosztochłonnych. Zamierzamy też zwracać uwagę na prawidłowe kształtowanie się struktury kosztów, tzn. dążyć do zmniejszenia udziału strat z racji występowania złej jakości. Efekt analizy stanowią raporty dla potrzeb przeglądów systemu.

Specjalista ds. Ekonomiczno-Finansowych WIX-FILTRON
Błażej Jankowski

Szkolenia pracowników

Punktem wyjścia dla realizacji procedur systemowych związanych ze szkoleniami jest rozpoznanie potrzeb szkoleniowych. System szkoleniowy przyjęty zgodnie z założeniami powinien zapewnić pracownikom wiedzę o systemie jakości ustanowionym w Spółce, koncepcji Kompleksowego Zarządzania Jakością oraz szeroko rozumiane podnoszenie kwalifikacji.

Kierownik Działu Kadr i Płac odpowiada za kompletację zapotrzebowań na szkolenia definiowanych w poszczególnych komórkach organizacyjnych; bilansuje potrzeby z dostępnymi ofertami oraz poszukuje nowych ofert.

Na podstawie zebranych zapotrzebowań opracowywany jest roczny plan szkoleń. Istotnym źródłem zapotrzebowań na szkolenia są także raporty składane przez kierowników poszczególnych komórek organizacyjnych. Wynikają z nich wnioski o konieczności przeprowadzania określonego rodzaju szkoleń w odniesieniu do poszczególnych pracowników. Do planowania szkoleń wykorzystywane są wyniki auditów wewnętrznych; dane z dokumentacji kadrowej: kwestionariusza osobowego i karty szkoleń.

Kierownik Działu Kadr i Płac jest także odpowiedzialny za:

- organizowanie i nadzorowanie szkoleń,
- gromadzenie i dystrybucję informacji o ofertach szkoleń, kursów, studiach i innych możliwościach dokształcania.

Roczny plan szkoleń oraz ustalony budżet jest weryfikowany z możliwościami wewnętrznymi oraz ofertami zewnętrznymi. Zgodnie z przyjętą procedurą oraz polityką kadrową, okresowo dokonywana jest analiza rozwoju kadr. Jej wyniki stanowią materiał poddawany przeglądowi kierownictwa. Kwartalnie oraz na końcu każdego roku przygotowujemy raport o stopniu realizacji planu szkoleń.

Kierownik Działu Kadr i Płac WIX-FILTRON
Maria Kraszewska

Nadzór nad danymi komputerowymi

Celem procedury jest zapewnienie wszystkim użytkownikom współdzielącym dane komputerowe pełnej ich dostępności, aktualności, integralności a także bezpieczeństwa oraz ograniczenia dostępności w zakresie danych specjalnego przeznaczenia, w tym systemu zapewnienia jakości; związanych z poufnością oraz wiarygodnością analiz.

Dane komputerowe w rozumieniu realizowanej procedury zapewnienia jakości, to rezultat stosowania programów użytkowych zamieszczonych w wykazie oprogramowania WIX FILTRON. Wykaz taki oraz wykaz oprogramowania znajduje się w Dziale Informatyki.

Podmiotowy zakres stosowanej procedury obowiązuje wszystkich użytkowników, przedmiotowy - dotyczy sprzętu komputerowego, stosowanych nośników oraz danych komputerowych.

Bezpieczeństwo danych komputerowych, jako istotny ich atrybut, zapewniane jest przez ograniczanie praw dostępu do danych oraz respektowanie przyjętych sposobów i częstotliwości ich archiwizowania. Dostęp do danych są ściśle określone w załączniku do procedury. Archiwizacja danych komputerowych realizowana jest z różną częstotliwością, np. dane systemu finansowo - księgowego (w tym zaksięgowane koszty jakości), sprzedaży i kasowe podlegają archiwizacji codziennie, dane związane bezpośrednio z realizacją procedur systemowych raz na dwa tygodnie.

Aktualność danych zapewniana jest z jednej strony przez właściwy system archiwizacji, z drugiej przez odpowiednią strukturę zapisu w zbudowanej w PDM 9000. Integralność danych komputerowych jest wynikiem wypracowanych zasad dostępu, właściwie dobranej oprogramowania dla wcześniej zdefiniowanych potrzeb. Procedura "Nadzór nad danymi komputerowymi" klasyfikuje dane z uwzględnieniem ich ważności dla przedsiębiorstwa oraz narzuca odpowiednie metody działania użytkownikom, definiuje odpowiedzialności za poszczególne operacje wykonywane na tych danych.

Kierownik Działu Informatyki WIX-FILTRON
Marcin Wachowiak